

LIETUVOS – GRAIKIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2021 m. balandžio 19 d.

I. Graikijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Graikijos ekonomikos sektoriai pagal sukuriama pridėtinę vertę 2019 m. buvo viešasis administravimas, gynyba, švietimas, sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (20%), nekilnojamojo turto operacijos (16%), didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių remontas (12%), apdirbamoji gamyba (8,9%), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektorius (7,8%).

2020 m. Graikijos prekių eksportas siekė 31 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė 61% Graikijos prekių eksporto (į Italiją – 11%, Vokietiją – 7,8%, Kiprą – 6,5%), o iš ES nepriklausančių šalių 4,4% eksporto vertės tenka Turkijai, 3,7% – JAV ir 2,8% – Kinijai.

2020 m. Graikijos importas siekė 49 mlrd. EUR ir 59% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 12%, Italijos – 9,1%, Nyderlandų – 6,4%), o iš ES nepriklausančių šalių – 7,7% importo atvežama iš Kinijos, 6,0% – Rusijos ir 4,1% – Irako.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Graikijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Graikijos pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

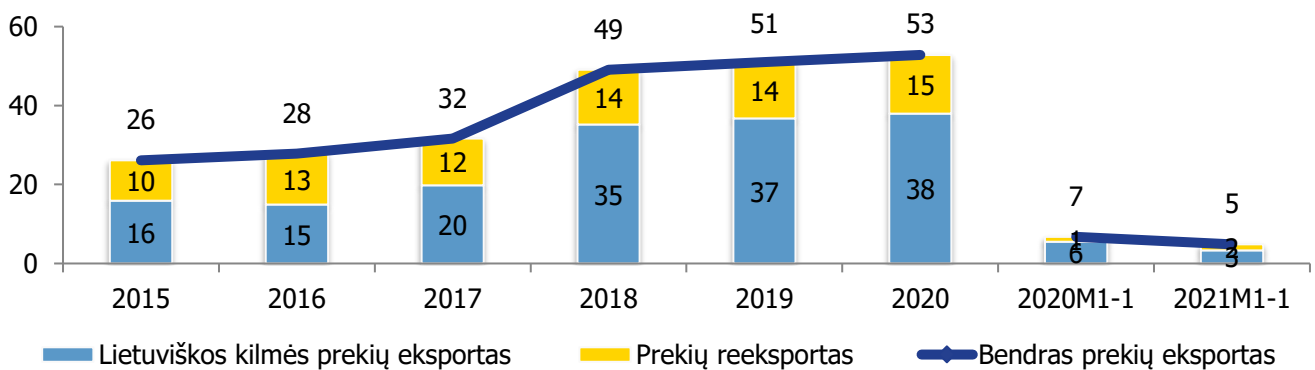
	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0.2 %	41	0.2 %	46	0.2 %	45
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0.2 %	43	0.2 %	47	0.2 %	43
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	0.1 %	40	0.1 %	43	0.1 %	40
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	0.2 %	35	0.2 %	38	0.2 %	37
Paslaugos						
	2018		2019		2020	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	0.1 %	40	0.1 %	48	0.1 %	43
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	1.3 %	19	1.5 %	17	0.6 %	30

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2020 m. Graikija užėmė 45 vietą Lietuvos prekių eksporto rinkoje kuriai teko 0,2% (53 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 72% Lietuvos prekių eksporto į Graikiją 2020 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (28%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į Graikiją padidėjo 3,5%, daugiausiai dėl vatų, veltinio, specialiųjų verpalų; virvių bei jų dirbinių eksporto didėjimo. Per 2021 m. sausio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Graikiją, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, mažėjo 28% arba 1,9 mln. EUR.

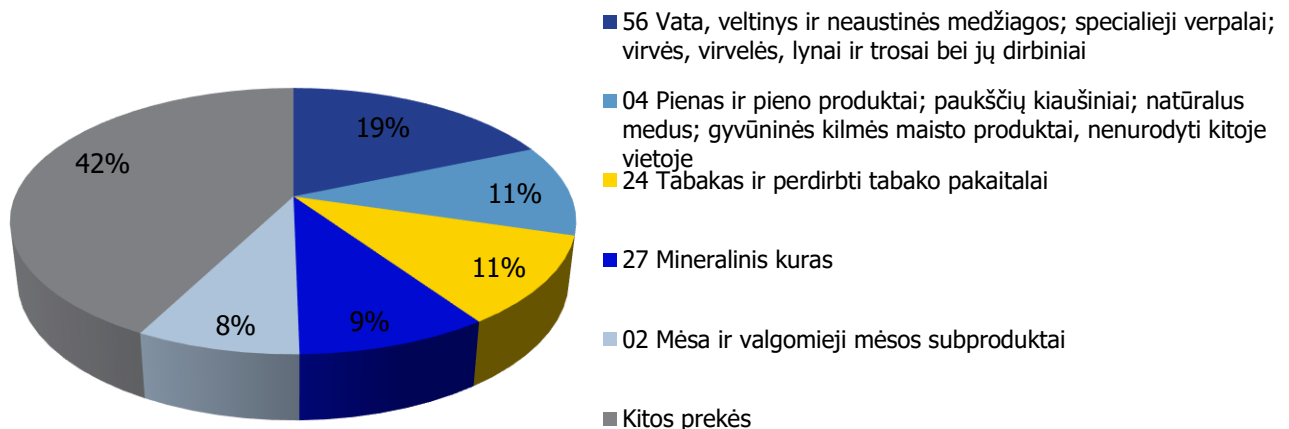
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Graikiją, 2015-2021 m. sausio mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Graikija 2020 m. buvo 43 eksporto rinka, kuriai teko 0,2% (38 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Graikiją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė vata, veltinys, specialieji verpalai; virvės bei jų dirbiniai – 19% arba 7,1 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), pienas ir pieno produktai – 11% arba 4,2 mln. EUR (24-a didžiausia eksporto rinka), tabakas – 11% arba 4,1 mln. EUR (19-a didžiausia eksporto rinka), mineralinis kuras – 9,3% arba 3,5 mln. EUR (26-a didžiausia eksporto rinka), mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai – 7,9% arba 2,9 mln. EUR (13-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Graikiją padidėjo 3,5% arba 1,3 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė vata, veltinys, specialieji verpalai; virvės bei jų dirbiniai. Per 2021 m. sausio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Graikiją, palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu, mažėjo 40% arba 2,2 mln. EUR.

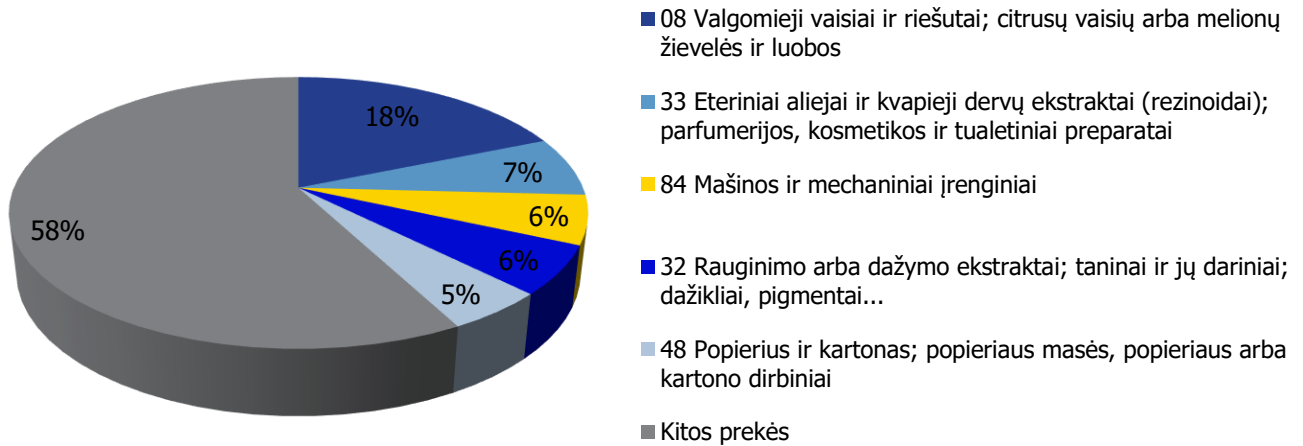
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Graikiją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. Graikija užėmė 37 vietą Lietuvos prekių importo rinkoje ir jai teko 0,2% (45 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Graikijos 2020 m. daugiausia importuota valgomųjų vaisių ir riešutų – 18% arba 8,5 mln. EUR (14-a didžiausia importo rinka), eterinių aliejų, parfumerijos ir kosmetikos preparatų – 7,1% arba 3,2 mln. EUR (15-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 5,8% arba 2,6 mln. EUR (39-a importo rinka), rauginimo arba dažymo ekstraktų – 5,8% arba 2,6 mln. EUR (17-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš Graikijos sumažėjo 12%.

3 pav. Lietuvos importo iš Graikijos struktūra 2020 m.

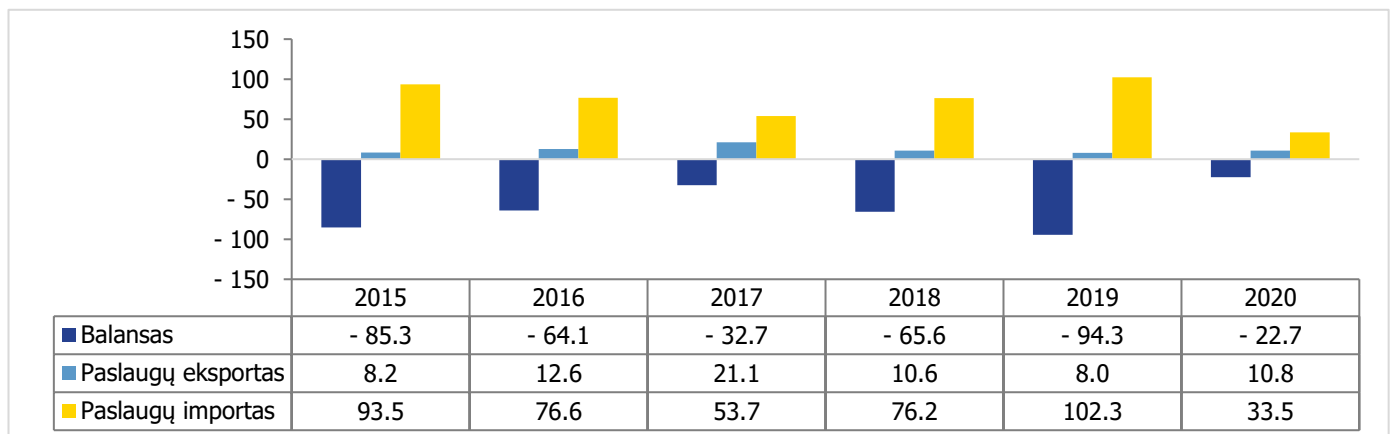

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. Graikija užėmė 43 vietą Lietuvos paslaugų eksporto rinkoje, kuriai teko 0,1% (11 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Graikijos siekė 33 mln. EUR, tai sudarė 0,6% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o Graikija buvo 30-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

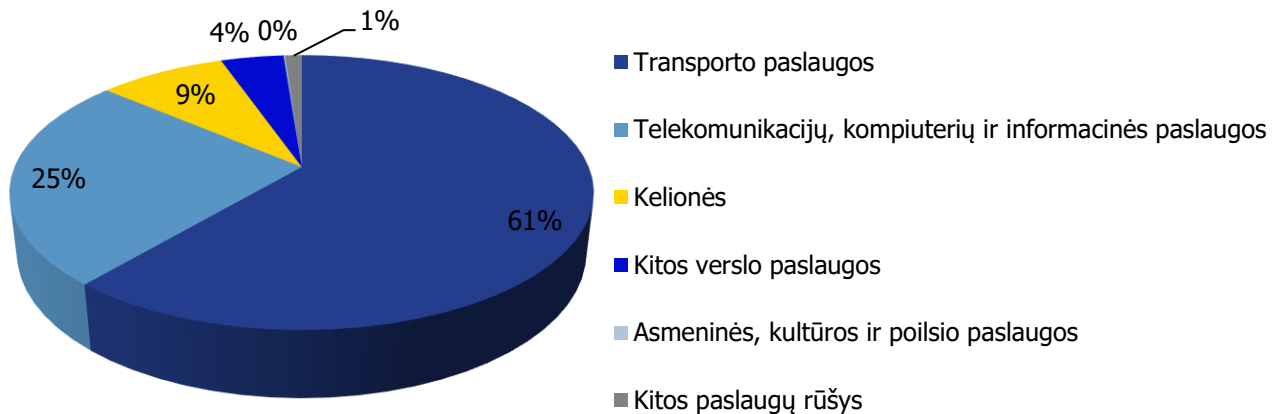
4 pav. Lietuvos ir Graikijos užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lietuvos į Graikiją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 61% arba 6,6 mln. EUR (36-a eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 25% arba 2,7 mln. EUR (32-a eksporto rinka), kelionių – 8,4% arba 910 tūkst. EUR (32-a eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 4,2% arba 0,5 tūkst. EUR (55-a eksporto rinka), asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugų – 0,1% arba 0,01 tūkst. EUR (35-a eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Graikijos rinką padidėjo 35% iki 11 mln. EUR.

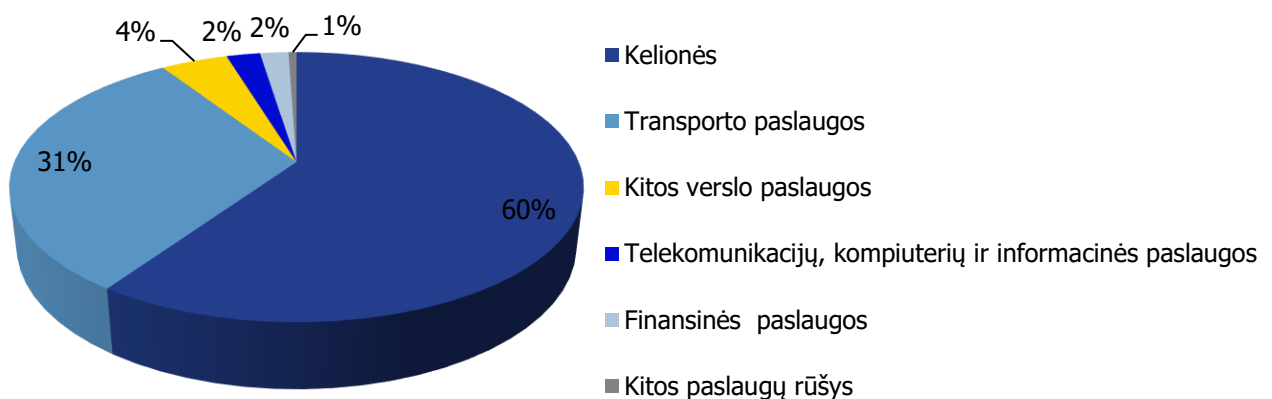
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Graikiją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Graikijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota kelionių – 60% arba 20 mln. EUR (7-a didžiausia importo tiekėja), transporto paslaugų – 31% arba 10 mln. EUR (39-a importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 4,5% arba 1,5 mln. EUR (40-a importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 2,3% arba 760 tūkst. EUR (34-a importo tiekėja), finansinių paslaugų – 1,9% arba 640 tūkst. EUR (25-a didžiausia importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš Graikijos sumažėjo 67% iki 33 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Graikijos struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1444 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Graikijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Graikiją yra šie: mašinos ir įrenginiai, chemijos pramonės produktai, tekstilės gaminiai bei maisto produktai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Graikijos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1 444
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	158
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	144
Tekstilės gaminių gamyba	142
Maisto produktų gamyba	123
Drabužių siuvimas (gamyba)	118
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	85
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	80
Pagrindinių metalų gamyba	79
Elektros įrangos gamyba	65
Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba	60
Kitos	390

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.